

FLECHTENMACHER, ALEXANDRU (1823-1898) COMPOZITOR, VIOLONIST ȘI DIRIJOR

Cu Alexandru Flechtenmacher muzica românească înregistrează un nume prestigios și un moment important în procesul ei de afirmare și dezvoltare. Alexandru Flechtenmacher s-a născut la Iași, la 23 decembrie 1823, ca fiu al lui Christian Flechtenmacher, jurist, originar din Brașov. Și-a făcut studiile muzicale la Iași și la Conservatorul din Viena (1837-1840). După reîntoarcerea sa în țară a avut o bogată și multilaterală activitate, care a constituit o contribuție deosebit de însemnată la dezvoltarea vieții muzicale românești. Făcînd parte din pleiada intelectualității care a luat parte activă la revoluția din 1848 și care a militat pentru înfăptuirea Unirii, Alexandru Flechtenmacher se numără printre marii înaintași care au luptat cu perseverență pentru dezvoltarea și afirmarea muzicii românești. Ca șef de orchestră a funcționat la Teatrul Național din București, la Craiova și la Iași. În această calitate trebuia să scrie muzica de scenă la piesele aflate în repertoriu, dînd astfel la iveală o creație foarte bogată destinată teatrului. Alexandru Flechtenmacher a scris muzică pentru mai toate piesele românești de teatru apărute între anii 1840-1880, creînd în total circa 600 de piese muzicale, la producțiile lui Vasile Alecsandri, C.Negruzzi, Matei Millo ș.a. Iată cîte-va titluri: *Cinel-Cinel*, *Doi țărani și cinci cirlani*, *Coana Chinta*, *Piatra din casă*, *Cetatea Neamțului*, *Florin și Florica*, *Fluierul fermecat*, *Răzvan și Vidra*. Pe lângă acestea a scris și numeroase operete, vodeviluri și canțonete. A compus operetele *Baba Htrca* (după textul lui Matei Millo), prima creație românească de acest gen, *Urta satului*, *Coana Chirița* (după textele lui V.Alecsandri), cîntece cu caracter mobilizator, care s-au bucurat de o mare popularitate *Sfînta zi de libertate*, *Hora Unirii*, vodeviluri, o *Uvertură națională* etc. Lucrările sale se întemeiază, în majoritate, pe folclor. Chiar de la primele compoziții se remarcă tendința și preocupările lui Alexandru Flechtenmacher de a da un caracter cît mai pronunțat românesc creației sale, prin introducerea intonațiilor naționale, în afară de cele menționate mai sus, subliniem dorința lui de a crea el însuși în stil apropiat de cel popular. Foarte multe arii create de compozitor au un caracter popular. El a creat numeroase melodii de joc, ceea ce a contribuit la creșterea numărului de jocuri populare - hore și sîrbe - în circulație, îndeosebi după anul 1860. Aceste hore create de compozitor, prin marea lor popularitate, au intrat în repertoriul lăutarilor, devenind

populare. După cum am văzut, Alexandru Flechtenmacher a acordat o atenție deosebită creațiilor populare și tocmai prin aceasta s-a impus ca o personalitate de frunte a vieții muzicale românești, fiind primul dirijor al teatrului românesc și primul compozitor care utilizează intonațiile naționale. Prestigiul pe care și l-a câștigat în viața muzicală a țării a făcut ca în 1864, când s-a înființat Conservatorul din București, să fie numit director al acestei instituții, unde a depus o îndelungată și rodnică activitate pedagogică. S-a stins din viață la București, la 28 ianuarie 1898. Prin creația și aportul său de animator muzical, Alexandru Flechtenmacher a fost una dintre personalitățile de seamă din țara noastră.